

ARISTOTEL 384-322 î.e.n.

Întemeietorul scolii numita Liceul (Lykeion). Discipol al lui Platon.
- Lykeion: gradina publica din Atena, unde discutiile aveau loc pe cand se plimbau-

Tema

☞ Scopul 1: Prin ce se deosebeste ontologia aristotelica de cea platonica?

☞ Scopul 2: Ce este metafizica ?

Termeni cheie

Categorie, materie, substanta, cauza, metafizica

Teoria**CUNOASTEREA SI LUMEA**

1. Logica

☞ Aristotel este întemeietorul logicii. Este primul care formalizeaza limbajul (ex.: "Pisicile sunt mamifere" devine Toti S sunt P.) De asemenea, descopera silogismul (deduc tia).

2. Ce este cunoasterea

☞ Cunoasterea presupune raspunderea la întrebarea *de ce* ? A cunoaste ceva = a sti cauzele

3. Structura stiintelor

Stiinte teoretice (Metafizica, Logica, Matematica, Stiintele naturale), stiinte practice (etica, politica), stiinte productive (Artele, Retorica)

4. Structura lumii

☞ Nu este de acord cu teoria lui Platon. Nu este de acord ca forma unui lucru poate exista separata de manifestarile ei concrete.

Teza: Experienta (datele simturilor) este reala.

Lucrurile pot fi descrise prin intermediul a 10 categorii: substata, cantitatea, calitatea, relatia, locul, timpul, pozitia, posesia, actiunea, afectiunea

📖 **Def. Categoriile** = (structurare logica a fiintei) acele moduri de maxima generalitate în care un subiect poate fi descris

✌ Categoriile sunt 10, iar cea mai importanta este cea mai importanta, întrucât celelalte 9 sunt numai calitati care se adauga substantei.

METAFIZICA (SAU FILOSOFIA PRIMA)1. Ce este fiinta? (Aristotel studiaza **fiinta ca fiinta.**)

Fiinta este atât materie cât si forma:

- materia este fiinta in potenta,
- forma este fiinta in act

2. Care este principiul?

Teza centrala: Principiul tuturor lucrurilor, care subzista tuturor, este materia.

Materia este cauza prima, care este primul motor (miscatorul nemiscat), nepieritor, nelimitat, etc. În ultima instanta, este zeul.

Celelalte cauze (cauze logice) sunt conditiile de realitate ale unui lucru:

- cauza materiala
- cauza formala (a nu se confunda cu forma platonica)
- cauza eficienta
- cauza finala

✌ Care este diferenta dintre **materie** si **substanta**?

📖 **Def. Metafizica** (în greaca, 'ceea ce vine dupa fizica) = filosofia prima (în ultima instanta, teologia)

☞ Ontologia este o parte a metafizicii.